

De geheime relatie tussen mens en natuur

De bijen en de mensen

Janneke Rosenbrand, tekst en tekeningen

Naar een oorspronkelijk verhaal van Bert Voorhoeve

Uitgeverij Aan de tijd

Prijs € 17,50

Door Jolanda Gevers Leuven

(gemeente Zeist)

Wat het eerste opvalt aan dit boek zijn de sterke, sprekende kleuren van de illustraties die zacht uitvloeien achter de tekst op de tegenoverliggende bladzijde. ‘Ver van hier, lang geleden, was er een tuin waar bomen en bloemen bloeiden...’ zo begint het verhaal. Je waant je in het paradijs en de sfeer is die van een prille lentemorgen als de lucht nog koel is maar de opkomende zon de bloesemende bomen in een zacht licht zet. In de tuin zijn bijen en het Hoogste Licht straalt boven alles uit.

Dan komen er mensen en dieren in de tuin. De bomen dragen fruit en de bijen zorgen voor honing waar de mensen zich ook mee kunnen voeden. De illustratie geeft in warme kleuren het stralend zonlicht weer waarmee alles in het paradijs doorlicht wordt. Maar het blijft niet zo, de mensen moeten de tuin verlaten. Een engel met een vlammend zwaard houdt de wacht; de kleuren zijn donker en koel. De achtergebleven bijen missen de mensen en krijgen van het Hoogste Licht toestemming om ook naar de aarde te gaan.

Wat volgt is de aanvankelijke samenleving van bijen en mensen waaruit heel speciale gewoonten ontstaan, zoals het zingen voor de bijen als dank voor alles wat zij voor ons doen. Maar door de voortschrijdende ontwikkeling en veranderende interesses komen de mensen steeds verder van de natuur af te staan; zij begrijpen de taal van de bijen niet meer en vergeten voor hen te zingen en hen te bedanken – met alle gevolgen van dien.

In een droom wordt Jessica, het dochtertje van een imker, door een zwerm bijen uitgenodigd om mee te gaan naar een oude schuur waar zij hoort hoe een klein mannetje een lied voor de bijen zingt. De volgende ochtend gaat zij met haar vader naar de schuur en vindt daar een kistje dat gevuld is met bloemzaden. Ook schiet haar de melodie te binnen die zij 's nachts had gehoord, een lied dat de bijen heel zachtjes zoemend beantwoorden. De zaden worden gezaaid en na het uitkomen van de bloemen begint de tuin steeds meer te lijken op die ene tuin van lang geleden.

In dit verhaal, dat in vogelvlucht en in korte zinnen voor jonge kinderen de gang van de mensheid – van het verblijf in het paradijs tot nu – beschrijft, wordt over het belang van oog te hebben voor de noden van de natuur verteld. Maar niet alleen de natuur, ook de natuurwezens en het Hoogste Licht, zoals de godheid hier genoemd wordt, moeten weer een plaatsje in ons ‘blikveld’ krijgen. Uit het nawoord voor volwassenen: ‘Het lied uit Jessica’s droom kan ons wakker maken voor de geheime relatie tussen mensen en natuur.’

Het bijenlied van Bert Voorhoeve is door Janneke Rosenbrand, die zich kort voor haar overlijden intensief met dit verhaal bezighield, op muziek gezet en is te beluisteren via

<https://www.uitgeverijaandetijd.nl/boeken/de-bijen-en-de-mensen>.

Dit boek is een aanrader voor ouders en grootouders om kinderen cadeau te doen en voor te lezen.